

W. BIEGAŃSKIĘ · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY
SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATA I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie księgarnie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od 9-10 wiecz. Rękopisów nadst. redakcja nie zwraca.

WZMUSZONA WYMOGA: Rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miejscowe kop. 50. Zmiana adresu kop. 25. Listów nieterminowych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

GENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pettowany jednostronny lub jego miejsce: Nadruków k. 50, przed tekstem k. 40, w tekście, 3 kol. i niekol. po kop. 25, na 4 kol. po kop. 18. Drobne ogłoszenia po kop. 3-20 wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenie treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenie prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkwie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 5.

TEATR I Aleja № 43. „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od soboty 25-go do wtorku 28-go Lipca 1914 roku.

Sensacyjne przygody detektywów
Kate i Steele Ciekawy dramat amerykański w 4-ch częściach.

MALY NAPOLEON (komedja) Dziennik Państw. Nr. 275b. Kronika chwili bieżącej.

Na program **Koncerty A. Szołchowa** znanego tenora, artysty opery w Moskwie.

Ostatnie pożegnalne. Akompanjować będzie laureatka Konserwatorium warszawskiego pani **Słowińska**.

Lekarz-Dentysta
Stefan BARYLSKI

Przyjmuje od 10-1 i od 4-7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 45, tel. 611

Doktor **BRONIATOWSKI**
PAWEŁ
Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefa 34

ChOROBY SKÓRY, włosów, pleców, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-6 popoł. Panie od 3-5 popołudniu. Stojące wkrótce wydziałe w Warszawie SALWARSAN (HATA 806 i 1914 i badania) w szpitalu.

E. GRABOWSKI GEOMETRA upraw. przez Minis. Spraw. CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA 29.

Scałe pomiary miast, parcelacje, pomiary dla przekładania planów instytucjom rządowym, 8472

Na mocy upoważnienia Piotrkowskiej gub. Komisji do spraw wotów cijańskich wykonuje po działy pastwisk, zamian gruntów, separacje serwitutów i t. p.

Dr. Ludomir Lipiński

Ordynuje w chorobach kobiecych wewnętrznych i dziecięcych od 9-11 z 1 od 3-6 pp.

Aleja III Nr. 53. - Telef. Nr. 728. 0200

Popierajmy swoich.

II Aleja Nr. 27. — Telefon Nr. 6-69.

Teatr Artystyczny
„CORSO”
(róg Teatralnej.)

Program od Wtorku 28 do Piątku 30 Lipca r. b.

Uwaga! **Wspaniały program!!!** Uwaga!
Dyrekcji udało się pozyskać ten obraz tylko na 4 dni!!!

Czerwona róża czyli **Indjanka z Algieru.**
Wspaniały dramat z życia kobiet palącego południa w 2 wielk. częściach
Godzina
Smieszeń
Znakom. farsa w 4 cz. w 3 akt. z udziałem znakom. zespołu art. Paryża.
TYGODNIK GAUMONT'A (natura).

Na scenie pod artystycznym kierownictwem **Bolesława Mareckiego**
Artystyczny Koncert Kabaret
z Warszawskiego teatru „Miniatur” w wykonaniu polskich artystów teatru „Corso”.
Na ogóln. żądanie Sz. Publiczności Wzzech-swiatowej
„Tango”
odtącają Danusia, Przybylska i Karol Hannek.

ZJEDNOCZONE SKŁADY ELEKTROTECHNICZNE W WARSZAWIE

ul. Boduena 4.

Telefony 309-90 i 308-90

polecają:

maszyny, wentylatory, lampy i wszelkie artykuły elektrotechniczne.

Ceny niskie.

• Ekspedycja bezzwłoczna.

Cenniki ilustrowane na żądanie.

JARZEBINOWA NIEZRÓWNANA

WIADOMO PÓWSZECHNIE, że nalewka jarzebinowa jest napojem szczególnie lubianym przez Polaków.
NALEŻY ZAUWAŻYĆ, że obrzymie powodzenie i rozpowszechnienie tejże przypisać należy, prócz wykwintnego smaku — doskonałemu działaniu na żołądek jarzebin, regulując proces trawienia.
NALEŻY ZAPAMIĘTAĆ sobie, że Jarzebin Niezrównana Szustowa — to w chwili obecnej ostatni wyraz produkcji wód czarnych. Jest ona nie do zastąpienia pod względem smaku i gatunku.
NALEŻY RÓWNIEŻ NIE ZAPOMINAC o kieliszku Jarzebinowej Niezrównanej Szustowa przy śniadaniu, obiedzie i kolacji osłagiemy wtedy połączenie przyjemnego z pożytecznym.

Kancelaria Adwokata
L. BUKOWSKIEGO

przeniesiona została do domu W-go Eberta Teatralna nr. 23.

Dr. Józef SCHLANK
i asystent Kliniki położniczej Ginekol. U. I ordynuje od godz. 2 1/2—4 1/2 Kraków ulica Straszewskiego № 24 tel. 2409. 0256-32

POKOST
C. Ch. Szmidta w Rydze oraz wszelkiego rodzaju farby i gips poleca
Skład Materiałów Aptecznych i farb
Wacława ORŁA
w Częstochowie III Aleja 46.

FARBIARNIA
JAN SIKORSKI
ul. Targowa № 25, róg Mikołajewskiej.
Farby czyste i pierze garderoby damską męską i dziecięcą. Ceny niskie.

Dr. med. K. TROPFAUER
b. lekarz klin. i polikliniki wiedeńskiego uniwersytetu.
Choroby skórne, weneryczne (606, 914) i dróg moczowych. Przyjmuje od 9-12 z 1 od 5-7 1/2 pp. Panie od 4-5 pp. 2 Aleja nr. 24 róg Teatralnej, i piętro.1479

Pierwszorządny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko-Kamienniarско-Sztukatorski
Częstochowa Aleja 3-cia dom własny **KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI** WYKONYWA: Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne.
Egzystuje od roku 1887. Telefon 2-60. Fabrykaposadzki cementowej na chodniki stopni mozaikowych, oraz wszelkich wyrobów cementu. Ceny przystępne. 4

Operetka Łódzka

Teatr „Frascati” I Aleja Nr. 12

Dyrekcja: Antoni Miller.

Dziś we Wtorek 28 Lipca.

MANEWRY

JESIENNE

Operetka w 8-ch aktach Kalmana

Szczegóły w programach.—Początek o godz. 8 1/2 w.

Bilety sprzedają się od godz. 11 rano do 2 i od 6 do końca przedstawienia w kasie teatru.

JEJ POKOIK.

Ma miłutka ma malutki pokój wynajęty,
Lecz na cztery dla mnie kłódkę
Bywa on zamknięty.
Nocka w nockę w tym pokoju
Śnią się jej rozkosze,
A ja... zdala w niepokoju
O sen próżno proszę...
Co dzień z rana przed zwierciadłem
Swe odkrywa wdzięki,
A ja... zdala z licem zbladłem
Skrzyte cierpię męki...
Codzień piękne swoje kossy
Splata i rozpuszcza,
A ja... rwę z rozpacz włosy,
Ze mnie nie dopuszczam...
Codzień talję swoją ścisła
W gorsetu fiszbinie,
A mnie... zazdrość w oku błyska,
Ze to nie ja czynię...
Codzień w piękne pantofelki
Małe nożki wsadza,
A mnie... nęci, jak skarb wielki
Jej pantofla władza.
Codzień w śmiech obraca moje
Najgorętsze słowa,
A ja się z rozpacz poję
Koniakiem Szustował... 0248—1

Nowe prawo emigracyjne.

Ministerjum handlu opracowało projekt prawny, dotyczący emigrujących robotników do krajów nieuropejskich.

Celem nowego projektu jest uporządkowanie ruchu emigracyjnego, wydobycie emigrantów z rąk nieuczciwych „agentów” — i skierowanie ruchu emigracyjnego do portów rosyjskich, jednocześnie udzielanie emigrantom znaczący ulg paszportowych i innych.

Zamiast paszportu emigranci będą otrzymywali „świadczenia zezwalające”, które będą wydawane po cenie 20 kop. bez wszystkich wydatków na markę, bez próśb na imię gubernatora, za ustnem zawiadomieniem komisarzy wiejskich i miejskich, lub odpowiednich urzędników policyjnych, stosownie do miejsca zamieszkania danej osoby.

Każdy wracał z emigracji na okęcie przedsiębiorstwa rosyjskiego, ten będzie wolny od opłaty paszportowej za czas przebywania zagranicą dłużej niż przez 6 miesięcy.

Tymczasem, kto wyjedzie za granicę chcącaby posiadając „świadczenie zezwalające”, jeżeli wraca nawet przez port rosyjski, ale na cudzoziemskim okęcie, ten płaci po 15 rubli za każde półrocze swego pobytu zagranicą.

Rząd rozpocznie stanowczą walkę z agenturami werbującymi robotników. W obrębie państwa rosyjskiego nie będzie wolno działać agentom, którzy werbują robotników do krajów nieuropejskich pod karą więzienia. Kara ta będzie większa, jeżeli agenci dawać będą emigrantom fałszywane dokumenty lub fałszywe wiadomości o korzyściach emigrowania zagranicę.

„Sprzedaż biletów okrętowych będzie dokonywana w warunkach, które usuną wszelkich agentów”.

Emigranci będą mieli nad sobą opiekę od chwili wstąpienia na okręt do chwili powrotu do kraju — nawet na miejscach, do których jada, u ich pracodawców, trwać będzie ta opieka.

W tym celu ma powstać przy ministerjum handlu specjalna rada do spraw emigrantów, wyjeżdżających na zarobki do krajów nieuropejskich.

ROWERY

nowe transporty nadeszły
firmy Warszawskiej „Ormonde” i „Wahrena”.

Główny Pucek i Hill 2 Aleja 23 na SKŁAD piętrze tel. 605

Za gotówkę -- i na raty.

Dla uczniów szkół średnich z Królestwa powstaje we Lwowie wzorowy pensjonat, połączony z kursami fachowymi do matury g. mn. i realnej.

Żądać prospektu: dyr. Lekczyński, Lwów, Kopernika 20.

1945.

Do zadań rady będzie należało między innymi „zabezpieczenie bytu wychodźców na miejscach ich osiedlenia, obrona ich praw wobec władz cudzoziemskich, wzmocnienie ich związku z krajem i ułatwienie im powrotu do Rosji”.

Oprócz tego ma powstać kapitał, z którego będzie się udzielało pomocy emigrantom zarówno w portach, z których wyjeżdżają, jak również zagranicą.

Wojna. TELEGRAMY.

Przygotowania.

Belgrad 27 (Wat). Od trzech dni odbywa się przesuwanie wielkich mas wojsk ku granicy austriackiej. Zajęto na rzecz wojska wszystkie młyny z zapasami mąki, wszystkie inwentary żywy i wszystkie składy z zapasami żywnościowymi.

Petersburg 27 (Wat). Ogłoszony został wykaz informacji z dziedziny armii i floty, których ogłaszanie w prasie zakazane jest na zasadzie ustawy z d. 5 lipca 1912 roku.

120,000 serbów.

Wiedeń, 27. Następcą tronu serbskiego ks. Aleksander udał się do Niszu, gdzie skoncentrowano 120,000 wojska.

Pierwsze starcia.

Budapeszt 27 (Wat). O północy otrzymano z Zemunia wiadomość, że od strony Belgradu słychać silną kanonadę armatnią i karabinową. Wobec tego, że wszystkie linie telegraficzne i telefoniczne w pasie nadgranicznym oddano do dyspozycji władz wojskowych, nie można było sprawdzić powodów i charakteru tej strzelaniny. Uchodzi za niewątpliwą, że było to pierwsze starcie Austriaków z Serbami.

Aresztowanie Putnika

Wiedeń 27 (Wat). Donoszą tu następujące szczegóły o aresztowaniu naczelnika serbskiego sztabu generalnego, Putnika.

Generał Putnik wrócił z kuracji do Belgradu. W pobliżu Kennenfeldu pod Pesztem, kiedy pociąg wchodził o g. 9 m. 20 na stację, wskoczył do wagonu dwóch agentów, którzy przedstawili konduktorkowi fotografie Putnika, zapytując, czy taki pasażer znajduje się w pociągu. Otrzymałszy odpowiedź twierdzącą weszli do przed-

ziału, w którym znajdował się Putnik, jego córka i kilku znajomych. Zorientowawszy się, że chcą go aresztować, Putnik uderzył jednego z agentów, wyciągając jednocześnie rewolwer, który mu jednak drugi agent wywał, poczem przewrócił Putnika na ziemię. Po zatrzymaniu pociągu, żandarmi stacyjni aresztowali Putnika i wyprowadzili na peron, gdzie do aresztowanego zbliżył się komendant załogi miejscowej, Sastik, który odczytał mu Putnika na te słowa: „Ekscelencjo, niezmiernie żałuję tego, co się stało, nie mogliśmy jednak postąpić inaczej, gdyż otrzymaliśmy rozkaz stanowczy od władz wyższych aresztowania pana za wszelką cenę. Jesteś Ekscelencjo moim więźniem”. Putnika osadzono na odwachu, zaś córkę jego, zanoszącą się od płaczu podczas całej tej sceny, umieszczono w hotelu.

Echa aresztowania.

Wiedeń, 27. Oglaszają półurzędnie, że aresztowanie szefa serbskiego sztabu generalnego Putnika było zgodne z przepisami i zwracają mu status wojennego, które przewidują, że w czasie wojennym każdy wróg znajdujący się w granicach państwa podlega aresztowaniu.

Interwencje.

Berlin, Rząd angielski czynił przez cały dzień wczorajszy energiczne starania w celu lokalizowania zatargu. Po konferencji ambasadora angielskiego z ministrem Sazonowem, Sazonow oświadczył, że rząd rosyjski gotów jest działać w Serbji w duchu pokojowym, Rosja zastrzegła się jednak, że w żadnym razie nie dopuści do rozgromu Serbji do takiego postępowania z nią Austrii, jak w 1909 r.

Rzym 27 (Wat). Papież zwrócił się do cesarza austriackiego z gorącą prośbą, aby Austrija nie niszczyła Serbji i nie doprowadziła do rozlewu krwi chrześcijańskiej.

Wiedeń 28. Oprócz Anglii wystąpiła z pośrednictwem pokojowym, na co Austrija zasadniczo się zgadza, stawiając jedynie za warunek nie przerywanie dalszych przygotowań do akcji wojennej.

Łagodnie.

Berlin, 27. „Biuro Wolffa” donosi z Petersburga, że sytuacja ogólnoeuropejska po konferencji rosyjskiego ministra spraw zagranicznych Sazonowa, z ambasadorem austriackim w Petersburgu, hr. Szaparym jest pomyślniejsza. Rosja nie jest już tak

bezwzględnie wrogo usposobiona względem Austrii jak poprzednio.

London, 27. Kola zbliżone do ambasady austriackiej wyrażają nadzieję, że przygotowania wojenne Austro-Węgier dadzą Serbji czasu do namysłu. Na skutek interwencji ambasadora angielskiego u rządu rosyjskiego, Rosja będzie działała w Białogrodzie w duchu pokojowym.

Akcja Belgji.

Bruxelles, 28. Rząd belgijski gorączkowo wzmacnia granice od strony Niemiec.

Wjazd posła serbskiego. **Wiedeń,** Poseł serbski dr. Jovanowicz nie opuścił dotychczas Wiednia. Wczoraj po południu odbywał konferencje z ambasadorem rosyjskim Szebeką. Dziś o 12 w nocy Jovanowicz opuszcza Wiedeń.

Paryż, 27. Wczoraj wieczorem przed ambasadą austriacką odbyła się demonstracja na rzecz Rosji i Serbji.

Neutralność.

Wiedeń, 27. Rząd włoski oświadczył, że wobec zatargu zachowa względem Serbji przyjazną neutralność.

Berlin, 27. „Vossische Ztg.” otrzymuje wiadomość z Kolonii, że ks. Henryk Pruski udał się w tych dniach do Anglii, aby tam omówić sprawę neutralności w zatargu austriacko-serbskim.

Pogotowie Niemiec.

Berlin, 28. Sekretarz stanu do spraw marynarki wydał rozkazy, dotyczące niezwłocznego postawienia floty niemieckiej na stopie bojowej.

Mobilizacja Włoch.

Saarbruecken, 27. Pracujący tutaj robotnicy włoscy otrzymali od rządu swego wezwanie do niezwłocznego stawienia się w pułkach. Kilku set już wyjechało.

Powrót ces. Wilhelma.

Berlin 27 (Wat). Cesarz Wilhelm wczoraj w nocy przyjechał do Berlina z Balestrandu, gdzie bawił na wycozanie.

Berlin 27 (Wat). Przyjechał do Berlina szef pruskiego sztabu generalnego Moltke, który bawił na kuracji w Karlsbadzie.

Demonstracje.

Berlin, 27. Późnym wieczorem ponowili się masowe demonstracje na rzecz Austrii i przeciwko Rosji. Tyśiączne tłumy zebrały się przed ambasadą austriacką, wznosząc entuzjastyczne okrzyki na rzecz Austrii i cesarza. Wygłaszano podniecające przemówienia przeciwko Serbji i Rosji. Napiw tłumów był tak wielki, że komunikacja w okolicach Wilhelmstrasse została przerwana. Tramwaje stanęły. Następnie demonstranci chcieli przedostać się przed ambasadę rosyjską, lecz policja zastąpiła drogę demonstrantom. Wobec tego udali się oni przed pałac Kanclerza, gdzie ponowili demonstracje, domagając się niezwłocznego wypowiedzenia wojny Rosji.

Wybuch na poczcie warszawskiej.

Warszawa 28 (własny). Wczoraj w poniedziałek w oddziale przesyłek krajowych w głównym gmachu poczty przy placu Wareckim nastąpił wybuch jednej z paczek, zawierającej, jak się okazało kapiszony. Ranionych jest 15 osób, przeważnie z pośród urzędników poczty.

Przybyłe natychmiast na miejsce wyjazdu władze policyjne i sądowe rozpoczęły energiczne śledztwo.

KRONIKA

Zgon.
Zmarł na krwawą dezynterję długoletni kancelista powiatu częstochowskiego, Antoni Małasiwicz, lat 60.

Kompanja z Krakowa.
Wczoraj o godz. 8 wieczorem przybyła z Krakowa i okolic piesza pielgrzymka w liczbie przeszło 400 osób z własną orkiestrą w charakterystycznych kostjumach właścicieli.

Zamykanie karczem.
Gmina Rzeki na zebraniu gminnym postanowiła zamknąć dwie karczmy, znajdujące się w tej gminie: jedną w Turulowie, należącą do p. Nowickiego i drugą w Rzekach—do p. Wilka.

Inicjatorami i sympatykami tego projektu było zaledwie parę osób i dlatego z początku zdawałoby się, że gmina go odrzuci, lecz w końcu stało się inaczej. Oby i inne gminy pospieszyły z podobnymi projektami na zebraniach gminnych. Wszak w Cesarstwie gazety notują masowe zamykanie karczem.

Wystawa rzem.-przem w Częstochowie.

Dziś we wtorek o godz. 8-jej wieczorem w lokalu Stow. Rzem.-Przem. (Al. Aleja 9) odbędzie się zebranie przed stawicieli cechów, w sprawie Wystawy rzemieślniczo-przemysłowej w Częstochowie.

Bilety wojskowe.

Komisarz 2-go cyrkułu policyjnego w Częstochowie zwraca się dziś do rezerwistów, zamieszkałych w obrębie tegoż cyrkułu ażeby zgłaszali się po bilety wojskowe.

Etap.

Wczoraj z aresztu miejskiego wyłano etapem 29 osób, samych obywateli. Wbrew pogłoskom, zabójca Janiny z Golaszewskich Doregowskiej i Edwarda Golaszewskiego, który w areszcie miejskim do czasu ukończenia śledztwa.

Osobiste.

W tych dniach opuszcza nasze miasto wice-dyrektor Ryskiego Banku Handlowego p. Leon von Reyher, prze nosząc się na wyższe stanowisko do poddziału tegoż banku w Łodzi. Obdarzony wybitnymi zdolnościami i niezwykłą inteligencją, zdobył sobie p. L. von Reyher uznanie i sympatję wszystkich warstw, naszego miasta. Pełen prostoty szlachetności i towarzyskiej zalet, był on dla swych współpracowników nie tylko pełnym powagi szefem, lecz najlepszym ich przyjacielem i kolegą. Umiał zawsze zrozumieć ich potrzeby, wejrzeć w ich życie, ocenić należycie ich pracę, to też żał prawdziwi i nieklamany towarzyszyć mu będzie.

Marysiniarki w Częstochowie.

Przybyłe onegdaj wychowanki szkoły gospodarstwa wiejskiego z Marysi na, położonego na Kujawach, około Lubrańca, w liczbie 35 z przełożoną p. Wierzbicką i jedną z wychowawczyń dzisiaj rano po odbytej powiadzi, przyjęły Komunję św. i w czasie Mszy św. celebrowanej przez swego proboszcza i nauczyciela religii, ks. Jędrzejowskiego, śpiewały. Od godz. 11 przed południem pod przewodnictwem redaktora „Głosu Ludu” Sicińskiego zwiędziały fabrykę papieru i Młyn, gdzie inżynier Alfred Kohn oprowadził i udzielał objaśnień. Dziwiły się dziewczęta wiejskie, że z brudnej zmaty w tak sztuczny sposób otrzymuje się piękny papier. Przy pożegnaniu mł. Kohn obdarował Marysiniarki bukietem papierem kolorowym.

Następnie udano się do Kościoła św. Rodziny, gdzie ks. Cesarz, udzielał objaśnień. Imponująca świątynia jak swą wielkością, tak i pięknością architektury, zrobiła na młodych gospodińkach wielkie wrażenie. Po drodze wystąpiono do starożytnej świątyni św. Zygmunta, tak pięknie odnowionej

historję której opowiedział redak. Siciński. Po południu zwiedzono fabrykę zapalek, gdzie p. Lipiński udzielał objaśnień. Dziewczęta prowadziły maszynę zastępującą ręce człowieka materiał przygotowany, na pudełka i zapalki wzięły do muzeum szkolnego. Obdarowane zapalkami dziękowały serdecznie i następnie udały się do Iglarni, gdzie dzięki uprzejmości właściciela p. Henigga, przez urzędników fabrycznych zostały oprowadzone po fabryce i informowane w najdrobniejszych szczegółach o tem jak się wyrabiają igły, szpilki, spiniki, haftki, klamry, parasole itp. Tutaj też były obdarzone po trosze wszystkimi wyrobami. Już była blisko godz. 6, gdy opuszczono fabrykę idąc kujać przewodnikom za trudy.

Ponieważ tego dnia już nie można było nic więcej zwiedzić, więc Marysiniarki udały się na spoczynek. Dziś w dalszym ciągu mają zwiedzać inne fabryki.

Niektóre z dziewcząt notują sobie skrzętnie wszystko to co widziały i słyszały. A jak są znakomicie prowadzone i wyszkolone świadczą to, że zaraz po odbytem zwiedzeniu, niektórzy z wychowanek miały pogadanki na temat powyższych wywieczek, z których nadszpedzanie świetnie się wywiązały.

Ujęcie zbiega.
Zbiegły swego czasu ze szpitala miejskiego w Częstochowie złodziej Gołuchowski, o czem donosiliśmy w szpaltach naszego „Gońca Częstoch.” został ujęty w pow. będzińskim i przewieziony do aresztu częstochowskiego.

Krowy zabite przez piorun.

We wsi Popów w tejże gminie piorun zabił dwie krowy, należące do W. Wojtyry, wartości 135 rb.

Nad todonoszą nam z Miedzna, że podczas czwartkowej burzy, która trwała od godz. 11 przed północą do godz. 2 po poł. dnia następnego—piorun zabił 6 krów oraz żyda niewiadomego nazwiska.

Falszawy alarm.

Niejednokrotnie piętnowaliśmy złość ludzką równą głupocie osobników, które nie cenią poświęcenia się członków czynnych naszej ochotniczej straży ogniowej czynią sobie nie wczesne drwiny, alarmując telefonicznie o pożarze, którego nie ma. Dawniej alarmy podobne powtarzały się częściej. Teraz zdawało się, że żarty te ustały, co zdawało się mówić o postępie naszej kultury. Alieci wczoraj znów taki fakt miał miejsce, bo o godz. 9 i pół wiecz. zawiadomiono pogotowie straży ogniowej telefonicznie o pożarze przy ul. Jasnogórskiej Nr. 7. Nie podejrzewając podobnie głupiego bo bezcelowego i szkodliwego podstępu siraż wyjechała i przybywszy na miejsce przekonała się, że na Jasnogórskiej pod Nr. 7 wcale domu nie ma lecz tylko parkan i o żadnym pożarze nie ma tam mowy.

Na szczęście jednak, a na nieszczerście dla niefortunnego bliźna nadużywającego dobrej wiary instytucji ratowniczej, wiadomo, ślad alarm był podany, mianowicie telefonowano z jednej z jadalni w Alei I i telefonowała kobieta, której odszukaniem zajmuje się już energicznie policja.

Pożar.

W dniu 20 b. m. straż Truskolaska znnowo zaalarmowaną była rano o godzinie 7-jej kłębami dymu wraz z płomieniem w stronie północno-zachodniej. Na głos trąbki sygnałowej druzyna strażaka mimo, że w dniu po przednim była na majówce i dość późno w nocy wróciła z lasu, ochocho że brała się i na trzech wozach z sikawką nr. 1 i beczkami wyruszyła o 7 i pół w stronę pożaru. Jeden wóz ze strażakami i konfendantem zmuszony był zawrócić z drogi wskutek uszkodzenia osi od szybkiej jazdy i nierównych dróg, natomiast 2 wozy, sikawka i beczki dostały się do miejsca pożaru. Palili się zabudowania gospodarskie Jakóba Kwaśnego we wsi Aleksandrów, w gminie Pańki, w parafii Krzepickiej. Komendant objął dowódca oddziału sanitarnego p. Kowalik wraz z adjutantem straż. p. R.

Zielonakim i dowódcą oddziału 1 p. St. Paciernikiem. Dopalające się budynki ugaszono i nie dopuszczono dalszego ognia. Zaczęły trzeba, że wieś Aleksandrów oddalona jest od Truskolas blisko 2 mile drogi bocznej i piaszczystej, z tej to przyczyny straż tak rychło przybyć nie mogła, by umożliwić pożar wcześniej.

We wsi Mokrzew w gm. Wanczerów spłonął dom, stodoła i piwnica Andrzeja z Skibińskiego, asekurowane na ogół na sumę 270 rb.

Pożar od pioruna.

W dzień 24 b. m. podczas wieczorowej nawałnicy w okolicy Kłomnice spadło kilka piorunów, z których jeden, uderzywszy w dom, zamieszkały przez gajowego majątku Skrzydłów, wznicił pożar. Dom ten stał na gruntach tegoż majątku przy szosie, łączącej st. Kłomnicę ze Skrzydłowem. Wówczas w domu znajdowały się same dzieci, w dodatku zamknięte na klucz. Piorun nie poszwankował z nich ani jednego. Ogień zauważyli robotnicy majątku Kzerzyce, pracujący w pobliżu i niezwłocznie podeszli z pomocą. Z planowego budynku wyratowano dzieci i większą część rzeczy.

Nieco później przybyła straż ogniowa z Kłomnicy i z energią wzięła się do ratunku. Wodę brano ze stawów majątku Kzerzyce, lecz to znajdowały się trochę daleko i te wpływały na dłuższe borykanie się z żywiołem.

Strażacy pracowali dzielnie, pomimo, że już byli zmęczeni przedtem przy żniwie a później podróża. Pomimo, że przy pożarze był obecnym główny administrator dóbr Skrzydłów. Straż nie otrzymała nawet podziękowania za ratunek, choć się jej ono słusznie należało.

Kwiątek na szpital.

Dla ludności Częstochowy, pozbawionej właściwie szpitala miejskiego, bo w Niem przy 90-ciu blisko tysiącach mieszkańców nasz szpital N. M. Panny na 30 i kilka miejsc uważać należy jeśli nie za niebyły, to za niewystarczający. — dla ludności tej powtarzamy no wy szpital zbudowany kosztem gminy żydowskiej, ale nietylko dla żydów, lecz dla wszystkich, potrzebujących ratunku, bez różnicy wyznania uważać należy za dobrodziejstwo.

To też wątpliwe nie można, że inicjatywa urzędzenia w niedzielę 23 sierpnia „Dnia Kwiatka” na korzyść tego szpitala spotka się z poparciem ogółu częstochowian.

Sprawę zorganizowania tego „Dnia Kwiatka” omawiano na wczorajszym zebraniu Komitetu.

„Resorki” częstochowskie.

Od zarządu Towarzystwa Opieki nad zwierzętami w Sosnowcu otrzymujemy co następuje:

W ostatnim czasie najwięcej zażaleń Członków Towarzystwa wpłynęło na okrutne obchodzenie się z kołmi właścicielami tak zwanych „resorek” utrzymujących stałą komunikację między środkami miasta a Ostatnim Groszem i Nowym dworcem kolei Herb-sko-Kieleckiej, którzy nie licząc się ze stanem drogi, ani ze stanem ich zwierząt, przewożą jednorazowo po 12, 14, 16 i 18 osób na parokonnej resorcie, a nawet jak zauważył jeden z Członków na drodze prowadzącej z Zawiercia do Pilicy, żyd przewoził parę wychudzonych, znużonych i wycieńczonych koni 21 dorosłych osób. Powyższe fakty, o ile o tem formalne uwiadomienie wpłynę przez Członka Towarzystwa do Zarządu, tenże każda sprawę kieruje na właściwą drogę i śledzi celem ukarania winnego. Jednakże Członkowie Towarzystwa nie powinni się ograniczyć poprzestając na doniesieniu Zarządowi o tego rodzaju męczeństach, lecz w myśl swej idei „wspólnymi siłami członków ochraniac zwierzęta od srogiego i złego obchodzenia się z niemi”, należy zaproponować woźnikom natychmiastowe usunięcie z wozu nadmiernej ciężaru w razie zaś spotkanej odmo-

wy przy wykonaniu tego zadania należy szukać pomocy u posterunkowe go policjanta.

Dla wiadomości pp. Członków, Tow. podajemy poniżej przepisy obowiązujące właścicieli resorek, a mianowicie:

a) Do powozienia nie wolno im używać pod żadnym pozorem koni bojaźliwych, narownych, chorych, kulawych, poobcieranych, znużonych, wycieńczonych, małosilnych i ślepych na obydwą oczy, przy zaprzęgu parokonnym, jeden koń może być ślepy na jedno oko jeżeli on odpowiada innym wymaganiom.

b) Furman powinien mieć najmniej lat 18, wzorowego i trzeźwego prowadzenia.

Właściciele resorek odpowiadają za trzeźwe prowadzenie się furmanów i za prawidłowe władanie kołmi.

c) Do czasu zatwierdzenia p. Gubernatora projektu przedstawionego przez Tow. Opieki nad zwierzętami Sosnowieckiego Oddziału, aby na resorkę parokonną nie było wolno wciągnąć brać ponad 8 dorosłych pasażerów, a na jedнокonną 4, przy tem dwoje dzieci do 12 lat należy liczyć za jednego dorosłego pasażera, pp. Członkowie Towarzystwa stosowali się w razie przeciążenia na zasadzie ogólnych przepisów § 3 zatwierdzonych przez p. Ministra Spraw Wewnętrznych.

Niedoszły samobójca.

Pisma warszawskie jednocześnie z naszym „Gońcem” zamieściły przed paru dniami wiadomość pod tym tytułem z Piotrkowa, wskutek której o trzymaliśmy wczoraj list następujący. Szanowny Redaktorze!

W nr. 193 dn. 23 b. m. w poczytnym piśmie Pańskiem zamieszczono, jakoby w Piotrkowie usiłował odebrać sobie życie przez powieszenie b. pomocnik zawiadowcy st. Piotrków W. W. p. Daniel Zg., którego niżej podpisanym mieliśmy uratować od śmierci. Otóż oświadczamy kategorycznie, że nie podobnego nie miało miejsca, ani my nie byliśmy tego świadkami, ani nie ratowaliśmy nikogo zupełnie. Raczy W-ny Pan niniejszem sprowadzić tę mylną wiadomość i odwołać zupełnie takową.

Z poważaniem
Władysław Woronka, Stanisław Bontani.

Pomocnicy zawiadowcy st. Piotrków Z teatru.

Wczorajsza „Kryśia Leśniczanka” jedna z najmelodijniejszych operetek ostatnich czasów, z pp. St. Claire, Cornobsem i Bernakiewiczem w głównych rolach cieszyła się dużym powodzeniem.

Dziś we wtorek zawsze mile słuchane „Manewry jesienne”.

We czwartek 30 b. m. ujrzymy po raz pierwszy w Częstochowie słynną sztukę Edmunda Rostanda „Orle”, „L'aiglon”, opiewającą pełne liryzmu podciętych skrzydeł zrywającego się do lotu. Tytułową rolę odtworza tu artysta o tak szerokiej skali talentu jak p. Cornobis, którego widzieliśmy już w wielu rolach komiczno-charakterystycznych, a wczoraj w roli cesarza Józefa II. To też z zaciekawieniem oczekujemy czwartku, by go ujrzyć w roli księcia Reichstadt, w której podobno, jak twierdzą ci, co go widzieli, jest znakomity.

CHŁOPIEC do redakcji na noc potrzebny zaraz. Zgłoszenia w Administracji „Gońca.”

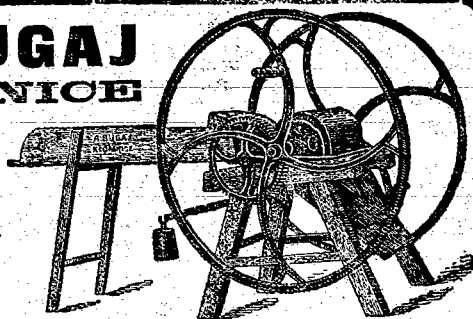
Sprzedaż
resztek bawełnianych i wełnianych Michalskiej przeniesiona została z ul. Cerkiewnej Nr. 5 na ul. 2 Aleja Nr. 40 bama 2-ga piętro 2-gie
0758—3—1

Do sprzedania
meble salonowe i inne sprzęty domowe, oraz rowery damski i męski wszystko nowe oglądać od 11 r. do 4 pp. 3 Aleja 73 m. 17
1969—3—1

Interes
dający utrzymanie rodzinie nie drogo do sprzedania z powodu wyjazdu Wład. w Go.
1970—3—

ANTONI BUGAJ KŁOMNICZE

St. Dr. Z. W. W.

WYRABIA:

Plugi jednokonne, dwukonne, kołesne, beżkołesne i rozmaitych wielkości, **DWUSKIBOWCE** **SAMOCHOBY** z **POGŁĘBIACZAMI** i z krojami **TALERZOWYMI**. **Suszczarki** różnej wielkości beżkowe i także z kosami na kole, ręczne do maneżu i do siły pasowej nadzwyczaj lekkie w robocie, **BARDZO MOCNE** i bardzo tanie, ogólnie znane ze swej dobroci. **Bronyspejzyny** i **KULTYWATORY** zębami **AMERYKAŃSKIMI**. **Bronki** polne, mniejsze i większe. **Młotownie** do **PROSTEJ SŁOMY** a także i do targanej, nadzwyczaj mocne. **Kieraty** różne. Sprzedają hurtowo i pojedynczo.

WYROBY NAGRODZONE na wystawach: w Częstochowie, Piotrkowie, Kaliszu, Sieradzu i Kijowie. **MNOSTWO PODZIĘKOWAŃ** od nabywców za rzeczywistą dobrą trwałość i taniość wyrobów, do których stosowane są najnowsze udoskonalenia. **CENNIKI** z opisami na żądanie wysyła bezpłatnie. Adres dla listów: **ANTONI BUGAJ** w Kłomnicach, gubernji Piotrkowskiej. 0152

HURTOWE SKŁADY

Stowarzyszenia „OBROŃA“ Ogrodowa Nr. 11

telef. Nr 1.17

POLECAJĄ:

Cukier kostkowy i kryształowy z cukrowni „Lublin“ i innych, **Merbata** różnych firm, **Kawa** własnego specjalnego palenia, **Ryż** patnia rangoon i inne, **Ser** litewski, **Masło** syberyjskie, (na beczki po cenach rynkowych) **Cykorje** Bohnego Bohma i Kłomnicką, **Sól** miłąką, w workach 200 **kg** po 2 65, (przy 10-ciu workach taniej), **Siedzi** na beczki i półbeczki, oraz wszelkie towary kolonialne.

Pasty do obuwia **Pomalini** i **Salvin** fabr. S. Fiszer w Warszawie.

Ceny konkurencyjne — Import bezpośredni. 0253

Sklep spożywczo-dystybucyjny z powodu wyjazdu dobrze prosperujący do sprzedania. Wład. w Gońcu. 1952—3—1

Do wynajęcia pokój i kuchnia drwałka piwniczka 7 rubli miesięcznie Wład. Teatrna 45 w kanzorze służby. 1951—3—1

Zginął paszport wydany przez gminę Wojcieszów po wiatu Łukowskiego gub. Siedleckiej na imię Stefana Miedziankiego. 1949—3—1

Do sprzedania w Częstochowie plac przy ul. Teatrnej kapitału trzy czwarte procenta na chłopców. Wład. w kanzorze służby. Teatrna Nr. 45. 1950—3—1

1, 2 pokoje kuchnia wygodny, zaraz wynajmę. Fabryczna 8.

100 rubli za wyrobienie posady magazyniera albo kontrolera fabryki. Ogrodowa 63 m. 4 F. Rychter. 1942—3—1

2 i pół morgi owsa na puli sprzedam ul. Teatrna Nr. 58/60 u stróża. 1946—2—1

Z powodu choroby jest do odstąpienia połowa własności kantoru przewozowego Wład. u Ołuchowskiego Teatrna 11. 1947—2—1

Poszukuje dwóch małych pokoi z kuchnią od 1 Września lub Października. Oferty w Gońcu sub. A. A. 1952—3—2

Kefir leczniczy z apteki A. Włoszńskiego dostać można w miejscach: Ziemiańskiej 2 Aleja 82 i w parku. 0270

W lecie

przy obfitości jarzyn, jagód i owoców szczególnie ważnym jest zabezpieczyć siebie i swoje dzieci od zasłabnięć żołądkowych. Przed jedzeniem zaleca się używać kieliszek wina „Saint Raphael“, doskonałe jest w smaku, pomaga do prawidłowego trawienia, zwiększa apetyt i wzmacnia organizm. 0191—1

Oryginalne z tym podpisem *S. Raphael*

PIEKARNIA

Marcelego Chmielewskiego

Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesiona została do lokalu własnego przy ul. Teatrnej 46 róg Zielonej Tel 64 Filje: ul. Dojazd 13, ul. Krakowska 35, ul. Siedm Kamienie 21.

Poleca pieczywo znane ze swej dobroci, Sprzedają detalicznie i hurtowo. Piekarnia urządzoną została podług nowoczesnych wymagań.

z poważaniem **Marceli Chmielewski**.

JAK TO SIĘ ROBI

Proszę przysłać adres z (7 k. m. s. odpowiedzi) to przysyłamy nasz prospekt, wyjasniający, jak zarobić **50—100 zł. i więcej miesięcz.** pracując u siebie w domu. Fachowy wykaz, zbyteczne. Odległ. zamieszkał, nie zawadza. **Te. aryst. Thomas H. White-Koosa 15-ka** St. Petersburg, Nowaki 4742 312—5.

Współdzielczy Skład Żelaza „RZEMIEŚLNIK”

1-sza Aleja Nr 12. Telefonu Nr 92

Skład został znacznie powiększony i zaopatrzone we wszelkie artykuły budowlane narzędzia rzemieślnicze i naczynia kuchenne Wielki wybór aluminiowych naczyń. Kółów pobielanych do bielizny 0206

ANGIELSKIE **KRAJOWE**

POSIADA MATERJAŁY

Gotowe ubrania męskie i damskie poleca pierwszy chrześcijański magazyn firmy

TO DŁOŻE MIGRENE

MATYCHNISTY USIWA

WYRABIANI WŁASNYMI

WYRABIANI WŁASNYMI

WYRABIANI WŁASNYMI

WYRABIANI WŁASNYMI

R. Trawiński

w Częstochowie 2 Aleja 16.

PO CENACH NISKICH

Magazyn posiada oprócz ubrań garniturowych gotowe burki, szlafroki płaszcze gumowe, kurtki sportowe bekieszki futra i kamizelki sztuczkowe. Przyjmuje się futra na przechowanie 048

Kancelonowane Biuro Nauczycielskie **Stanisławy Ligęzówny**

w Częstochowie Teatrna 26. Rekomenduje Nauczycieli, Nauczycielki, Ochroniarki, Froeblianki, Bony. Nauczycielki na godziny, francuski, niemiecki i nauczycielki muzyki. Cudzoziemki biuro na żądanie sprawadza.

Oraz Kursy dla Ochroniarek i Froebliank, Zapisy nowo wstępujących kandydatek codziennie od 9 rano do 6 pp. Po ukończeniu świadectwa i posady. Biuro otwarte od 9 r. do 6 po południu

DLA OSÓB CIERPIĄCYCH Na Poz. Rad. Med. na 16 2014. obratunek, hemeroidy, katar śluzki, uderzenia krwi do głowy oraz wszelkie choroby żołądkowe, wprost: ratując, cen. środkiem są

Szwajcarskie gorzkie ziola d-ra Bauera Ziola te przywracają apetyt i prawidłowe trawienie, z ruz wzmacniają organizm. Z dobrym również skutkiem mogą być używane przeciwko wyrostom na twarzy i w szczipom. Znajdź w aptekach i składach aptecznych o marką Kogut; pud. 60 k. 6032

Do wynajęcia pokój z kuchnią z wodą i ziewaniem na Cerkiewnej 25. 1911—7—1

Do sprzedania około 15-tu morg karłowit rychłych w Łojkach 1929—3—1

Do Wynięcia od Września lub Października, przeobione duże i małe lokale po szkole Andrzejażka rozkład korzystarski godny na biurach „Chambre garnie“ Aleja 63. 1903—5—1

Do sprzedania bardzo tanio 3 forteplany akwarjum duże pokojowe za bezcen wyroby druciarzkie, za bawki, stałe bielizna i garderoba. Aleja 60. 1902—5—1

Od 1 Sierpnia pokoje pojedyncze z wygodami do odnagięcia kuchnia zdrowa i staranna jasnogórka 24 1-sze piętro tymczasowa wiadomość Aleja 38 m. 10 M. Owsiana. 0239 1

Piasek, glinka, cegła piecowa i wapno losowane na korce do sprzedania, odstawia natychmiastowo Nowa 44 tel. 731 W. Nowicki. 1393

Pierwsze Biuro przepisywania na maszynach przeniesione zostało na ul. Szkolną Nr. 5a 2-gie piętro front. Uczy na maszynach najnowszych systemów oraz stenografii w kilku językach. 0200—13—1

Potrzeba zaraz stolaryz na roboty bielsi II Aleja nr. 24 Rutkowski skład węgla 1961—1

Do sprzedania kapusta kwaszona Wład. domość ul. Cerkiewna Nr. 8 1952—2—1

Jest do odebrania jałowka czarna zabłąkana ul. Ciemna nr. 128 1903—1

3000 rubli ulokuje na 1 numer hipoteki. Wład. ul. Mała Nr. 19 Jan Zyskowski. 1967—2—1

Potrzebny kancelista do biura po Wład. częstochowskiego (3 Aleja 51) pensja 15 rb. Pierwszeństwo mają kandydaci obznajni z biurowością. 0251—2—1

2 pokoje z kuchnią do wynajęcia zaraz Krakowska Nr. 11 u gospodarza. 1964—2—1

Zginęła karta paszportowa wydana przez Cementową Rudalnik na nazwisko Adama Czryta. 1903—1

Kamień żółty do brukowania sprzedaje ul. św. Barbary Nr. 28 tel. 48 1968—3—1

Sprzedam magiel tanio z powodu wyjazdu Raków dom Szackiej. 1905—1

Sklep rzemieślniczo-wydziałowy z mieszalaniem, w kształcie i lodowalnicę, gwarantuję 14 lat w miarowości 3-eh fab. Stradomska Nr. 11 do wynajęcia od 1 stycznia r.b. Wład. na miejscu u zarzący domu. 1971—3—1

Sklep spozycy do sprzedania w dobrym punkcie 15 tysięcy obrót Teatrna 11. 1905—1

Na fabrykę sprzedam, wynisną ipnio w Kosiakach kamienie o 6 sianek po 237 łokci kwadratowych, światło dwustronne, mieszkanie, plac obywatelski, zabudowany w ogrodzie, zabudowany w ogrodzie, kole, 1000 Kosiak, Tomaszowa. Informuje i kolektorka, Kosiak Bugaj, dom Cysanowski. 1935—4—1

DOM HANDLOWY **POSADZKI i LICÓWKI** terrakotowe w rozmaitych kolorach, **POSADZKI BRAMOWE** nadzwyczaj wytrzymałe, **PLYTKI GLAZUROWANE** na spódkach **TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH** **stałe na składzie**

Zdzisław RYLSKI

Częstochowa 2 Aleja 20, tel. 93.